

**ПРАВИЛНИК
О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ
у
ЦЕНТРУ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ КРАГУЈЕВАЦ**

Новембар 2020. год.

Саша и Никола

На основу члана 1. став 1., чланова 3., 13. и 14. Закона о безбедности и здрављу на раду ("Сл.гласник РС" бр. 101/05, 95/15 и 113/17-др.закон) и члана 23. Статута Центра за образовање Крагујевац, број 01-566/20 од 24.02.2020.године-пречишћен текст, директор Центра за образовање Крагујевац, дана 10.11.2020. године доноси:

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ У ЦЕНТРУ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ КРАГУЈЕВАЦ

I Основне одредбе

Члан 1.

Овим Правилником уређују се мере спровођења безбедности и здравља на раду лица која учествују у радном процесу Центра за образовање Крагујевац (у даљем тексту: Центар), као и лица која се затекну у пословном простору Центра и то:

1. Права, обавезе и одговорности запослених у Центру у обезбеђивању и спровођењу мера безбедности и здравља на раду;
2. Посебна заштита жена, омладине и инвалида;
3. Одржавање средстава рада;
4. Коришћење и одржавање средстава личне заштите запослених;
5. Прегледи и испитивања оруђа за рад, електроинсталација, постројења и радне средине;
6. Утврђивање радних места са посебним условима рада;
7. Оспособљавање запослених из материје безбедности и здравља на раду и провера стеченог знања;
8. Утврђивање повреда радних обавеза и других повреда радне дисциплине;
9. Предузимање мера у случају повреде на раду запослених;
10. Евиденција из области безбедности и здравља на раду;
11. Обавезе према инспекцији рада;
12. Случајеви и начин провере запослених под утицајем алкохола и других средстава зависности;
13. Представник запослених за безбедност и здравље на раду;
14. Стручни испит и издавање лиценци.

Члан 2.

У свом раду и обављању делатности као и пословању уопште, Центар је дужан да предузима одговарајуће мере безбедности и здравља на раду запослених на радном месту и у радној околини.

Члан 3.

У случају настанка повреде на раду због неуобичајених и непредвидивих околности које су изван контроле у Центру или због изузетних догађаја чије се последице упркос свим настојањима нису могле избеги, одговорно лице у Центру није одговорно у смислу Закона који регулише безбедност и здравље на раду.

Члан 4.

Одредбе овог Правилника примењују се на све запослене у радном процесу без обзира на време трајања њиховог рада, као и на лица која се затекну у радној околини.

Саша Николајевић²

II Организовање послова безбедности и здравља на раду

- надлежност и овлашћења -

Члан 5.

Заштита здравља, безбедност лица на раду и спречавање професионалних оболења у Центру, спроводи се применом савремених техничких, организационих, здравствених, образовних и других мера неопходних за стварање безбедних услова рада.

Члан 6.

Обављање стручних послова безбедности и здравља на раду организује се на нивоу Центра и обавља их, на основу Уговора о организовању послова безбедности и здравља на раду, закљученог са Правним лицем за обављање послова безбедности и здравља на раду: АНИТА КОСТИЋ ПР АГЕНЦИЈА ЗА ИНЖЕЊЕРСКЕ ДЕЛАТНОСТИ МАК TOTAL SAFETY ЈАГОДИНА, ул. Кнеза Милоша 63/4, Јагодина, ПИБ: 111541027, МБР: 65487128 коју заступа предузетник Анита Костић, мастер инжењер заштите на раду. Агенција поседује лиценцу за обављање послова безбедности и здравља на раду број 164-02-00064/2019-01 од 02.09.2019. године. Из реда запослених код правног лица за обављање послова безбедности и здравља на раду, одређују се стручна лица која имају одговарајућу стручност и знање потребно за квалитетно обављање послова безбедности и здравља на раду (у даљем тексту: Лице за безбедност и здравље на раду).

Члан 7.

Лице за безбедност и здравље на раду, дужно је да обилази радна места у Центру и проверава да ли су обезбеђене мере безбедности и здравља на раду које се односе на:

1. употребу исправних оруђа за рад са обавезним упуштвом за безбедан рад и њихово одржавање;
2. периодичне прегледе и испитивања прописаних средстава за рад, електричних инсталација, инсталација флуида и средстава и опреме личне заштите, као и периодична испитивања хемијских, физичких и биолошких штетности, осветљености и микроклиме у радним и помоћним просторијама у грађевинској радњи и на градилиштима;
3. распоређивање запослених на радна места у складу са лекарским извештајима о здравственом стању;
4. обезбеђивања исправних средстава и опреме личне заштите и њихово коришћење и одржавање на прописан начин;
5. учествовање у оспособљавању запослених за безбедан рад;
6. обуставу рада када утврди непосредну опасност по живот и здравље запослених или забрану коришћења неисправног оруђа за рад, средстава и опреме личне заштите и обавештава о обустави рада непосредог руководиоца;
7. примену прописаних мера за побољшање услова рада на радном месту са повећаним ризицима.

Поред наведеног врши и следеће послове безбедности и здравља на раду:

- прати и проучава законске прописе из области безбедности и здравља на раду и утврђује стање заштите на раду;
- стара се о спровођењу и контролише примену свих мера и прописа о безбедности и здрављу на раду;
- саставља програм мера која се односе на безбедност и здравље на раду;
- предлаже отклањање недостатака на објектима и средствима рада и оруђима за рад;
- стара се о исправности средстава и опреме личне заштите, њихово коришћење и одржавање, као и побољшању услова на радном месту;
- води евидентије лекарских прегледа запослених са посебним условима рада и сарађује са одређеним стручним организацијама из области медицине рада;
- врши квалитативни пријем оруђа за рад и средстава личне заштите;

Бранко Николић 3

- обезбеђује периодичне прегледе и испитивања оруђа за рад и радне средине;
- обезбеђује и учествује у оспособљавању запослених за безбедан рад;
- утврђује узроке и изворе повређивања запослених, попуњава Извештај о повреди на раду на предвиђеном обрасцу и врши пријаву повреде на раду код надлежне инспекције;
- води прописану евиденцију из области безбедности и здравља на раду;
- врши и друге послове у складу са Законом и актима који регулишу материју безбедности и здравља на раду.

Члан 8.

У зависности од утврђеног стања по питању безбедности и здравља на раду, у оквиру свог рада, Лице за безбедност и здравље на раду, у складу са Законом, овлашћен је да:

- забрани рад запосленом који се не придржава прописаних превентивних мера безбедности и здравља на раду, не користи средства личне заштите или одбија да поступи по нормама и упутствима за безбедан рад;
- наложи отклањање недостатака у случају када нису обезбеђене прописане мере заштите на раду;
- забрани рад у случају када утврди непосредну опасаност по живот и здравље запосленог;
- забрани коришћење неисправног оруђа за рад, средства и опреме личне заштите;
- предузме мере против лица која не поступе по налогу у напред наведеним алинејама.

III Права, обавезе и одговорности запослених

Члан 9.

Запослени у радном односу у Центру и друга лица која се по било ком основу налазе и обављају послове за потребе Центра, дужни су да се придржавају мера заштите на раду, одредаба овог правилника, законских прописа и других упутстава донетих у циљу спровођења безбедности и здравља на раду. Сви запослени у Центру имају право на безбедност и здравље на раду које остварују у складу са Законом и овим Правилником.

Члан 10.

Запослени у Центру је обавезан да своје послове обавља са пуном пажњом ради безбедности свог живота и здравља, као и живота и здравља осталих запослених. Запослени је дужан да се стара о спровођењу и унапређивању безбедности и здравља на раду, да се служи свим личним заштитним средствима, (у даљем тексту: ЛЗС) да их максимално користи, да пажљиво рукује са њима и да их одржава у исправном стању, као и да непосредном руководиоцу и Лицу за безбедност и здравље на раду, одмах пријави запажене недостатке на ЛЗС и заштитној опреми, машинама, апаратима и уређајима који би могли да им угрозе живот и здравље.

Члан 11.

У спровођењу безбедности и здравља на раду, запослени у Центру, има следеће обавезе:

- да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима или на радном месту на које је распоређен;
- да користи прописана ЛЗС и опрему за послове које обавља;
- да се пре распоређивања на посао оспособи из области безбедности и здравља на раду и да се подвргне провери оспособљености за безбедан рад;
- да у току рада стално употребљава и усавршава своја знања из области безбедности и здравља на раду;

Мирољуб Николић 4

- да пре почетка рада на одређеном радном месту обави предходни лекарски преглед и да се подвргне контроли здравственог стања у предвиђеним роковима, ако је то за то радно место предвиђено;
- да пре почетка рада обавезно провери исправност средстава за рад и ЛЗС и одмах пријави уочене недостатке, кварове или друге појаве које би могле да угрозе безбедност запосленог на раду;
- да послове обавља са пуном пажњом ради безбедности свог живота и здравља као и живота и здравља осталих запослених;
- да се придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду;
- да поступа и ради по технолошком поступку и датим упутствима;
- да наменски користи ЛЗС и да их одржава у исправном стању;
- да сваку повреду на раду одмах пријави непосредном руководиоцу.

Члан 12.

Запослени у Центру је дужан да се упозна са прописима и мерама безбедности и здравља на раду, пре него што отпочне да обавља радне задатке у Центру. Запослени коме при раду прети непосредна опасност по живот, због тога што нису спроведене мере заштите на раду, има право да одбије да ради на тим пословима, односно радним задацима, док се не спроведу прописане мере безбедности и здравља на раду, а за то време може бити распоређен на друге послове који одговарају његовој стручној спреми и другим радним способностима.

Члан 13.

На машинама, оруђима за рад, транспортним средствима, апаратима и другим уређајима могу радити и руковати само запослени који су обучени и задужени да раде на њима. Запослени који су задужени са машинама, оруђима за рад, транспортним средствима и другим уређајима, обавезни су да се старају о њиховој исправности и да приликом рада употребљавају одговарајућа средства техничке и личне заштите на начин како је то одређено одговарајућим мерама заштите на раду.

Члан 14.

Запосленим и другим лицима који се по било ком основу налазе на раду у Центру, ако су под утицајем алкохола и под дејством наркотика забрањен је приступ у радни простор Центра или задржавање у простору на коме се ради.

Члан 15.

Запослени је дужан да по истеку радног времена и престанка рада, место рада остави чисто и уредно, да оруђа за рад и алате са којима је радио остави у исправном стању, а у случају да оруђа за рад и алат не може да остави у исправном стању, дужан је да одмах обавести непосредног руководиоца.

Члан 16.

У обезбеђивању заштите на раду запослени у Центру има право:

- на оспособљавање из материје безбедности и здравља на раду;
- на контролу здравственог стања;
- на услове рада који обезбеђују његов физички интегритет, здравље и личну сигурност на раду;
- да користи средства рада која су у складу са прописаним мерама;
- да користи исправна ЛЗС;
- да предложи спровођење контроле услова рада и стања безбедности и здравља на раду;
- да стално употребљава и усавршава своја знања из области безбедности и здравља на раду;

Ласић Никола 5

- да одбије да ради кад сматра да му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису примењене мере безбедности и здравља на раду;
- да одбије да ради на оруђима за рад на механизовани погон, на којима нису постављене прописане заштитне направе.

IV Права обавезе и одговорности у обезбеђивању и спровођењу мера безбедности и здравља на раду

Члан 17.

Директор Центра и Лице за безбедност и здравље на раду су дужни да предузимају одговарајуће мере заштите здравља и безбедности запослених у Центру, као и да спречавају настанак професионалних оболења и то:

- да организују послове заштите на раду;
- да смањују ризике у процесу рада од механичког повређивања, опасног дејства електричне струје, штетних материја, експлозија, пожара и слично;
- да прилагођавају рад запосленима, нарочито у погледу конципирања радног места, избора опреме и оруђа за рад, као и метода рада, ради ублажавања једноличности у процесу рада;
- да спроводе мере превенције у технологији, организацији рада и радним условима;
- да дају одговарајућа упутства запосленим;
- да цене здравствено стање запослених и њихову безбедност на раду;
- да обучавају запослене за безбедан рад;
- да предузимају одговарајуће мере, да се само запосленима који имају одговарајућа упутства дозвољава приступ опасним средствима рада.

Члан 18.

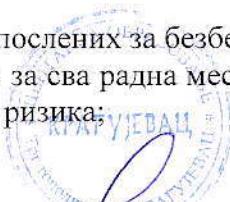
Директор Центра се стара о спровођењу и унапређивању безбедности и здравља на раду запослених у Центру и у том циљу:

- доноси опште акте, чија је сврха заштита на раду и стара се о њиховом спровођењу;
- одобрава финансијска средства за извршење плана и програма мера безбедности и здравља на раду;
- разматра стање повреда на раду, професионалних оболења и услова рада;
- доноси мере за отклањање уочених недостатака и неправилности;
- разматра извештаје које доноси надлежни орган инспекције рада и други органи о стању заштите на раду и доноси одлуке у складу са захтевима и препорукама тих органа;
- врши анализу стања безбедности и здравља на раду;
- предузима мере за покретање поступка у случају повреде радне обавезе због непридржавања мера безбедности и здравља на раду.

Члан 19.

За спровођење и унапређење мера безбедности и здравља на раду запослених у Центру одговоран је директор Центра, који је посебно обавезан да:

- утврди начин спровођења и примене интерних мера безбедности и здравља;
- ради на обезбеђивању боље безбедности запослених и спречавању професионалних оболења и повреда на раду;
- утврди начин оспособљавања и едукације запослених који обављају послове безбедности и здравља на раду;
- донесе и потпише програм о оспособљавању запослених за безбедан и здрав рад;
- донесе акт о процени ризика у писменој форми за сва радна места у радној околини и утврди начин и мере за отклањање евентуалног ризика;

Бранко

Антонија⁶

- организује унапређење техничке заштите у складу са развојем технологије у циљу смањења повреда на раду и професионалних оболења;
- распореди запослене на место рада на коме су спроведене мере безбедности и здравља на раду;
- утврди начин провере и одговарајуће мере контроле запослених ради њиховог удаљивања са радног места уколико су под утицајем алкохола или других средстава зависности;
- обезбеди запосленима у Центру коришћење ЛЗС.

Члан 20.

Непосредни руководиоци-помоћници директора Центра и други радници који руководе и организују послове, одговорни су за спровођење безбедности и здравља на раду у свом делокругу рада, а нарочито:

- да пре почетка рада утврде исправност ЛЗС;
- да не дозволе запосленом рад на неисправном средству рада;
- да обезбеде и учествују у прегледима средстава рада, када се ови врше у циљу утврђивања исправности и примењености мера заштите, сагласно одредбама овог правилника и посебног упутства;
- да обезбеде несметано извршење периодичних прегледа и испитивања оруђа за рад и радне средине;
- да предузимају мере за отклањање недостатака, који би могли угрозити безбедност на раду;
- да обезбеде коришћење ЛЗС на свим радним местима за која су прописана;
- да не дозволе рад запосленом без ЛЗС;
- да врше практично оспособљавање запосленог из области безбедности и здравља на раду и упознавање са опасностима и штетностима посла који ће обављати;
- да обезбеде одсуствовање запосленог са рада када овај обавља периодични лекарски преглед;
- да забране рад запосленом који се не придржава прописаних мера заштите на раду, не користи ЛЗС или одбија да поступи по упутствима за безбедан рад;
- да удаље са рада запосленог који је под утицајем алкохола или других средстава зависности;
- да обавесте Лице за безбедност и здравље на раду о свакој повреди на раду;
- да при свакој повреди на раду организују пружање прве помоћи, и обавештавају Лице за безбедност и здравље на раду;
- да предузимају и друге мере и радње и циљу безбедног рада запосленог.

V Примена претходних мера заштите на раду

Члан 21.

Примена претходних мера безбедности и здравља на раду обезбеђује се при:

- изради и реализацији инвестиционо - техничке документације за радне и помоћне просторије;
- набавци и реконструкцији апаратса, машина и опреме (у даљем тексту: оруђе за рад);
- набавци опасних материја;
- набавци личних заштитних средстава и опреме.

Члан 22.

У оквиру претходних мера заштите на раду директор Центра је нарочито дужан:

- да обезбеди израду и реализацију инвестиционо-техничке документације у складу са Законом и техничким прописима;

Dragan Janković

- да набавља само она оруђа за рад, опасне материје и ЛЗС на којима је примена мера заштите на раду на прописан начин потврђена;
- да у поступку квалитативног пријема нових оруђа за рад обезбеди преглед са аспекта безбедности и здравља на раду.

Справођење претходних мера безбедности и здравља на раду из става 1. овог члана обезбеђује Лице за безбедност и здравље на раду.

VI Превентивне мере

Члан 23.

Директор Центра је дужан да донесе Акт о процени ризика у писменој форми за сва радна места у радној околини, којим ће утврдити могуће врсте опасности и штетности на радном месту у радној околини, на основу кога ће се извршити процена ризика од настанка повреда и оштећења здравља запослених у Центру. У случају појаве сваке нове опасности и промене нивоа ризика у процесу рада, директор Центра је дужан да допуни Акт о процени ризика.

Члан 24.

Директор Центра је дужан да обезбеди пружање прве помоћи, као и да оспособи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности.

Члан 25.

На основу члана 3. Закона о заштити становништва од изложености дуванској диму пушење је забрањено у затвореном радном простору.

Центар је обавезан да у затвореном радном простору, истакне на видном месту знак забране пушења у складу са Законом, као и име и телефон одговорног лица за контролу забране пушења.

Члан 26.

На видном и лако приступачном месту у радном простору, постављају се ормарчићи са прописаним санитетским средствима за пружање прве помоћи. Центар се стара о редовној набавци и правилном руковању санитетским материјалом.

VII Посебна заштита жена, омладине и инвалида

Члан 27.

Жене и омладина испод 18 година старости и инвалиди у радном односу у друштву, приликом рада уживају посебну заштиту на раду у складу са законским прописима.

Члан 28.

Рад жена је забрањен на следећим пословима:

- на преношењу, утовару и истовару терета тежине преко 15 кг.;
- на другим пословима који штетно или са повећаним ризиком могу да утичу на здравље жене.

Члан 29.

За време трудноће жене не могу радити на пословима на којима се рад врши у принудном положају тела или се послови обављају дуже време стојећи, на пословима који захтевају тешке физичке напоре или друга већа физичка напрезања у току рада, као ни рад дужи од пуног радног времена.

Бијанко Јаковић

Члан 30.

Лица која су млађа од 18 година не могу се запошљавати и распоређивати на радна места са посебним условима рада, нити могу радити ноћу. Запослени са смањеном радном способношћу - инвалиди рада могу се распоредити на оне послове на којима могу радити без професионалне рехабилитације и без опасности за смањење преостале радне способности. Инвалиди рада могу се распоређивати само на оне послове који неће умањити њихову преосталу радну способност.

VIII Одржавање средстава рада

Члан 31.

Под средствима за рад у смислу овог Правилника подразумевају се: објекти намењени за рад са припадајућим радним просторијама, електро и другим инсталацијама, опремом и уређајима, помоћним просторијама и њиховим инсталацијама, помоћни објекти који се привремено користе за рад и кретање запослених и оруђа за рад.

Средства рада из става 1. овог члана, могу се користити само ако су у складу са одговарајућим прописима заштите на раду, стандардима и техничким нормативима и ако се редовно одржавају у исправном стању, односно у стању које неће представљати опасност по живот и штетност по здравље запослених.

Члан 32.

У циљу благовременог уочавања недостатака на средствима рада, Центар ће обезбеђивати повремене прегледе. Преглед уређаја, оруђа за рад, електро и других инсталација врши се у току коришћења на начин и у роковима дефинисаним Законом и прописима.

Члан 33.

Све радне и помоћне просторије у Центру морају бити, према врсти послова, довољно осветљене природном и вештачком светлошћу, према одређеним стандардима и периодично испитане у Законом предвиђеним роковима.

Члан 34.

Подови радних просторија у Центру морају бити чврсти, равни, израђени од таквог материјала да се могу лако чистити и по потреби орати.

У радним просторијама Центра где се ради са водом и где се вода разлива, подови морају бити од непропустљивог материјала.

Члан 35.

Температура, влажност и кретање ваздуха у радним просторијама Центра морају бити усаглашени са прописаним вредностима за радне просторије и периодично испитивани у Законом предвиђеним роковима.

Члан 36.

У радним просторијама Центра мора се обезбедити природна или вештачка вентилација, према важећим прописима. Ове просторије се морају периодично испитивати уколико се у њима јављају гасови, пара, прашина и друге штетности.

IX Коришћење и одржавање личних заштитних средстава (ЛЗС)

Члан 37.

Сва ЛЗС и опрема коју користе запослени у Центру морају у свему да одговарају важећим прописима и стандардима заштите на раду. Радна места за која се обезбеђују ЛЗС, врста и рок трајања утврђују се Актом о процени ризика и роковима произвођача.

Члан 38.

На коришћење се могу дати само она ЛЗС која одговарају прописима заштите на раду, стандардима или техничким нормативима и која се редовно одржавају у исправном стању. О одржавању ЛЗС, њиховој замени и набавци, стара се Центар, као и сами запослени који су задужени тим средствима и опремом.

Члан 39.

Уколико пре истека рока, односно века трајања дође до таквог оштећења ЛЗС и опреме да се више не могу наменски користити и употребљавати, запосленом ће се и пре истека века трајања дати ново средство и опрема. Уколико до оштећења ЛЗС дође кривицом запосленог, тада је запослени дужан да надокнади вредност оштећеног ЛЗС.

X Прегледи и испитивања оруђа за рад, електроинсталација, постројења и радне средине

Члан 40.

У оквиру повремених прегледа и испитивања средстава рада обезбеђује се, по потреби, периодични преглед и испитивање прописаних оруђа за рад, електро инсталација и услова радне средине, од стране овлашћене установе, у циљу утврђивања испуњености прописаних мера безбедности и здравља на раду.

Прегледи и испитивања оруђа за рад

Члан 41.

Прегледи и испитивања оруђа за рад врше се:

- за нова оруђа, пре прве употребе односно пре њиховог пуштања у рад, ако за иста, од производјача или продавца, нису обезбеђени докази о безбедности и исправности оруђа;
- после премештања на другу локацију, а пре коришћења у случају хаварије, реконструкције, а пре поновног коришћења, као и у случајевима повреда са тежим последицама.

Члан 42.

Рачунари, машине, уређаји, алати и друга средства рада морају бити распоређена према важећим прописима, тако да се руковањем са њима обезбеђује потпуна сигурност.

Оруђа за рад могу се користити само наменски и од стране лица која су за то обучена.

Одржавање оруђа за рад и заштитних направа могу да обављају само за то оспособљена и стручна лица.

Члан 43.

Средства рада (машине, уређаји, рачунари, алати и др.) морају се обезбедити и бити у таквом стању да не представљају опасност за повреде на раду и професионално оболење. Защитни уређаји на средствима рада морају бити тако уградjeni да обезбеђују сигурност запослених на раду.

Бачак

Анкара 10

Прегледи и испитивања електроинсталација

Члан 44.

Електричне инсталације се прегледају, испитују и одржавају на начин утврђен стандардима и техничким прописима за одржавање, преглед и испитивање електроинсталација. Преглед и испитивање стања примењених мера заштите од електричног удара предвиђен стандардима, врши се:

- пре пуштања у рад постројења, инсталација и оруђа за рад, након реконструкције;
- периодично у складу са прописима и стандардима.

Све електроинсталације морају бити изведене, одржаване и коришћене у складу са техничким прописима. Сва оруђа за рад и уређаји морају бити уземљени и заштићени од случајног додира напона. Електрични водови и друга опасна места морају бити видно обележени ознакама "Опасно по живот".

Испитивања услова радне средине

Члан 45.

У оквиру испитивања услова радне средине, Центар обезбеђује заштиту и периодична испитивања:

- физичке штетности (бука);
- осветљености;
- микроклиме (влажност и брзина струјања ваздуха);
- хемијских штетности и прашине.

Периодична испитивања се врше по потреби и у роковима дефинисаним прописима за радну средину за коју је неопходно потребно вршити испитивања. Наведена испитивања врше се преко овлашћених правних лица за вршење послова из области безбедности и здравља на раду.

XI Утврђивање радних места са посебним условима рада

Члан 46.

Радна места у Центру на којима објективно постоје повећане опасности од повреда и здравствених оштећења чије се штетно деловање на радну способност и здравље запослених не може у потпуности отклонити применом заштитних мера, сматрају се радним местима са посебним условима рада.

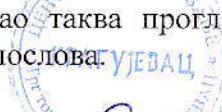
Члан 47.

Основни критеријуми за утврђивање радних места са посебним условима рада у погледу повећаног ризика на здравље запослених, специфичности радног места и технолошког процеса рада су:

1. оптерећење на раду (физичко, психичко и сензорно);
2. опасности и штетности у радној средини (физичке, хемијске и механичке);
3. здравствени ризици;
4. повреде на раду;
5. режим и услови рада;
6. примена мера заштите на раду.

Члан 48.

Постојање услова за утврђивање радних места са посебним условима рада врши се на основу спроведене анализе од стране лица за БЗР, са организованом службом медицине рада, или овлашћене здравствене установе, по посебној методологији. Ако се анализом утврде места са посебним условима рада, иста се као таква проглашавају одлуком директора Центра и дефинишу актом о систематизацији послова.

Сања Јуровац
Сања Јуровац
11

XII Оспособљавање запослених из области безбедности и здравља на раду и провера стеченог знања

Члан 49.

Директор Центра и Лице за БЗР су дужни да запослене у Центру упознају са опасностима везаним за послове које обављају и обезбеде обучавање запослених из области безбедности и здравља на раду.

Члан 50.

Запослени који је ступио у радни однос или је унутрашњим распоредом распоређен на рад на друго радно место у Центру, пре него што отпочне да ради на тим радним местима има право, да буде обучен из материје безбедности и здравља на раду за безбедан рад на новим радним местима која су настала изменом услова због промене технолошког поступка, а на основу пријаве непосредног руководиоца.

Члан 51.

Обучавање, васпитање и употребујавање знања запослених из области безбедности и здравља на раду уз примену савремених научних сазнања и метода за унапређење заштите на раду, сигурности и здравља запослених представља сталан задатак и обавезу свих запослених у Центру.

Члан 52.

Обучавање и употребујавање знања запослених у Центру обавља се на основу програма обуке за безбедан рад. Програм обуке из предходног става овог члана, по свом садржају, обезбеђује стручно-теоретско и практично оспособљавање запослених за безбедан рад на пословима које запослени обавља. Програм за обуку запослених мора бити у складу са пословима и радним задацима на којима су запослени ангажовани.

Члан 53.

Програм за обучавање и употребујавање знања запослених из материје безбедности и здравља на раду припрема Лице за безбедност и здравље на раду. Програми из предходног става овог члана прилагођени су одговарајућим потребама радних места која су одређена Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова Центра, обухватају све видове заштите у датим условима рада, као и рокове трајања обуке. Програм на предлог Лице за безбедност и здравље на раду доноси директор Центра.

Члан 54.

Оспособљавање запослених у Центру састоји се од практичног и теоријског дела. Теоријски део обуке запослених обухвата основе безбедности и здравља на раду и врши се од стране одговорног Лице за безбедност и здравље на раду. Практично оспособљавање запослених врши се само за запослене који раде на пословима са повећаним ризиком, а обавља га Лице за безбедност и здравље на раду и непосредни руководиоци запослених.

XIII Утврђивање повреда радних обавеза и других повреда радне дисциплине

Члан 55.

Не придржавање утврђених мера заштите на раду и прописаних обавеза у смислу овог Правилника, од стране запослених у Центру, представља тежу повреду радне обавезе и биће санкционисано у складу са Правилником о раду Центра и Законом о раду.

Бранко Ђукић 12

XIV Предузимање мера у случају повреде на раду запослених

Члан 56.

Под повредом на раду сматра се сваки случај повреде дефинисан Законом о безбедности и здрављу на раду. За сваки случај повреде на раду или изненадне болести, Центар обезбеђује пружање прве помоћи и евакуацију запослених, предузимање одговарајуће хитне медицинске неге, прописану евиденцију и обавештавање надлежних лица и органа инспекцијског надзора.

Члан 57.

Запослени у Центру који се повреди на раду дужан је да о томе одмах обавести непосредног руководиоца. Уколико због тежине повреде, повређени запослени није у могућности да пријави повреду, дужан је да то учини запослени који се затекао најближе месту догађаја, односно који је први видео или сазнао за повреду.

Члан 58.

Повреде на раду се морају евидентирати у евиденцији Центра. Под несрећом на послу сматра се свака повреда на раду, дефинисана одговарајућим законским прописима.

Члан 59.

Директор Центра је дужан да одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка повреде, усмено и у писменој форми пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запосленог.

Члан 60.

Извештај о повреди на раду, професионалном оболењу и оболењу у вези са радом који се догоде на радном месту, Центар доставља запосленом који је претрпео повреду, односно оболење и организацијама надлежним за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање.

Центар је дужан да на захтев инспектора рада или представника запослених достави извештај о стању безбедности и здравља на раду запослених, као и о спроведеним мерама.

XV Евиденције из области безбедности и здравља на раду

Члан 61.

Центар је дужан да води евиденцију о:

1. радним местима са повећаним ризиком;
2. запосленима распоређеним на радна места са повећаним ризиком и лекарским прегледима запослених распоређених на та радна места;
3. повредама на раду, професионалним оболењима и болестима у вези са радом;
4. запосленима оспособљеним за безбедан и здрав рад;
5. опасним материјама које користи у току рада;
6. извршеним испитивањима услова радне околине;
7. извршеним прегледима и проверама опреме за рад;
8. пријавама смртних, колективних и тешких повреда на раду, повреда на раду због којих запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана, професионалних оболења и опасних појава које би могле да угрозе безбедност и здравље запослених;
9. издатим средствима и опреми за личну заштиту на раду;
10. извршеним лекарским прегледима запослених у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду.

Санкт Николај¹³

Члан 62.

Прописану евиденцију води Лице за безбедност и здравље на раду .

XVI Обавезе према инспекцији рада

Члан 63.

Извештавање инспекције рада о тешким повредама на раду и о појавама које би могле угрозити безбедност запослених, обавеза је одговорног Лица за безбедност и здравље на раду.

XVII Случајеви и начини провере запослених под утицајем алкохола и других средстава зависности

Члан 64.

Запослени у Центру је дужан да се подвргне провери да ли је под утицајем алкохола или других средстава зависности у следећим случајевима:

- када својим понашањем видно оставља утисак да је под утицајем алкохола или других средстава зависности;
- када је затечен на радном месту да конзумира алкохол или друга средства зависности;
- у случају настанка повреде на раду, ради утврђивања узрока, ако се изразито сумња да је запослени конзумирао алкохол или друга средства зависности;
- када на радном месту започне са радом, а видно оставља утисак да је под утицајем алкохола или других средстава зависности.

На захтев директора Центра, помоћника директора Центра, лица за безбедност и здравље на раду или других радника који рукуводе и организују послове, запослени је дужан да се одмах подвргне провери да ли је под утицајем алкохола или других средстава зависности.

Оваква провера се врши тако што се запослени упућује у надлежну медицинску установу, према поступку утврђеном Законом о безбедности саобраћаја на путевима.

Проверу запосленог да ли је под утицајем средстава зависности врши лекар специјалиста.

Упућивање у медицинску установу врши Центар.

Ако запослени одбије да се подвргне провери да ли је под утицајем алкохола или других средстава зависности, исти ће се удаљити са свог радног места на захтев директора Центра, помоћника директора Центра, лица за безбедност и здравље на раду, или других радника који рукуводе и организују послове.

Члан 65.

Запослени за кога се утврди да је под утицајем алкохола или других средстава зависности, не сме започети, односно наставити рад.

XVIII Прелазне и завршне одредбе

Члан 66.

На све што није регулисано овим Правилником, примењиваће се одредбе Закона о безбедности и здрављу на раду и други прописи који регулишу ову област.

Члан 67.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана доношења.

Овај Правилник ће се објавити на огласној табли Центра.

У Крагујевцу, 10.11.2020. године.

